

L'home d'Almenara: ¿primer del continent?

Les troballes de Casa Blanca I permeten suposar-ho

Si, com és previsible, es demostra científicament que les troballes d'indústria microlítica humana del plistocé inferior trobades al jaciment Casa Blanca I són autèntiques, Almenara es convertirà en la primera zona d'Euràsia amb indicis de vida humana.

Segons els estudis geomorfològics iniciats, encara sense completar, el jaciment Casa Blanca I d'Almenara hauria estat una cova, amagada per fenòmens posteriors d'origen tectònic, que ressorgí a causa dels treballs d'exploració d'una pedrera que hi ha al costat. Quan es va veure que el paratge podia tenir un gran interès arqueològic, el Servei d'Investigacions Arqueològiques i Prehistòriques (SIAP), dependent de la Diputació de Castelló i dirigit pel prehistoriador Francesc Gusi, inicià els treballs d'excavació en una seqüència estratigràfica de catorze metres. En les excavacions col·laboraren també membres de l'Institut de Paleontologia

Nadal **ESCRIG**

«Miquel Crusafont», de Sabadell, els mateixos que trobaren a Granada allò que ara s'ha convertit en polèmic home d'Orce; del departament de Paleontologia de la Universitat de Saragossa; del seminari de Prehistòria del Col·legi Universitari de Castelló, dependent de la Universitat de València, i de l'Institut Geològic del CSIC a Madrid.

En el jaciment Casa Blanca I es van trobar restes d'ossos de macromamífers, com ara cavalls, ósos, bòvids o cérvols, i també centenars de milers d'ossets —que encara poden veure's al jaciment, situat a la platja Casa Blanca d'Almenara— de microfauna de rosegadors d'insectívors, que podrien ser rates, lirons, talpons aquàtics i un animal semblant a l'actual conill. L'anàlisi d'aquestes restes, que dona molta precisió a la investigació, indica que el jaciment Casa Blanca I correspondria a l'edat pliopliocènica, amb una antiguitat que oscil·la entre 1.600.000 i 2.100.000 anys.

Amb tot, les restes més importants que s'han trobat a Almenara corresponen a la indústria microlítica de pedra tallada, que indicaria la presència humana en el jaciment Casa Blanca I. Aquests útils s'utilitzarien per a arrancar i tallar les arrels, treballar l'os i la fusta, i tallar carn o tendons. Això indicaria que on es troba actualment Almenara hauria viscut l'homo habilis, més vell que el que es va trobar a Orce i semblant als apareguts al barranc d'Olduvai (Tanzània) o a la vall d'Omo d'Etiòpia.

Amb això cobra molta importància la hipòtesi que la zona mediterrània de la Península Ibèrica fou el pas de la humanització de tota Euràsia des d'Àfrica. Segons Josep Gibert, director de l'Institut de Paleontologia de Sabadell, el pas més normal hauria estat l'actual estret de Gibraltar. Francesc Gusi, director del SIAP de la Diputació de Castelló, no descarta la possibilitat que la penetració humana es fes des d'Egipte i Israel.

De tota manera, hi ha especialistes en la matèria que dubten encara que siga certa la datació del jaciment d'Almenara o que les troballes pertanyen realment a la indústria microlítica i no siguin simples pedres que han anat a parar a Casa Blanca I, arrossegades per accidents naturals. Aquestes discrepàncies s'exposaren ja en el V Encontre de Paleolitistes Espanyols, celebrat a Peníscola entre els dies 2 i 5 d'aquest mes. Els principals problemes plantejats foren d'estudi geomorfològic de la zona, que és l'aspecte que es troba més retardat, i que es reforçarà quan, al mes de juny, s'hi reinicien les excavacions, que s'han de fer amb molta voluntarietat, per la poca dotació pressupostària que els organismes públics dediquen a l'arqueologia.

Molts d'aquests dubtes, però, quedaren dissipats quan el dijous, dia 3 de maig, els assistents a l'Encontre pogueren visitar el jaciment Casa Blanca I.

No obstant això, i evidenciant que la polèmica no està només en el fet de si a Orce s'ha trobat un home o un ase, una mínima part dels assistents continuaren incrèduls després de l'Encontre de Peníscola.

DAVILA

LLIBRERIA GENERAL

LLIBRE FACSIMIL

BIBLIOFÍLIA

Pérez Pujol, 10 - Tel. 352 44 67 -València-2